

J.E.F

J'accuse

3DE
GRAAD SO

Frankrijk & Italië — 2019
Duur: 132 min. — FR gesproken
NL ondertiteld
Regie: Roman Polanski

Doelgroep

3de graad secundair onderwijs

J'E.F in de klas

J'E.F wil kinderen en jongeren filmwijs maken. We dagen je als leerkracht uit om het medium film breed in je lessenpakket te integreren. We reiken je tools aan om je leerlingen de film op een actieve, creatieve en kritische manier te laten beleven. Naast deze lesmap hebben we nog meer in huis. Je vindt het overzicht achteraan in deze map.

Lesmap

In deze lesmap zoomen we in op de productie van de film, de thematiek en de verhaallijn, maar we geven ook interessante filmtechnische duiding. De map wordt doorspekt met weetjes, vragen en methodieken.

Afspeellijst

Bij *J'accuse* is een [uitgebreide afspeellijst](#) beschikbaar op YouTube met beelden van de making of, interview- en filmfragmenten. Je kan deze fragmenten inzetten als rode draad van de filmbespreking.

Pinterest

Neem er zeker ook het [prikbord op Pinterest](#) bij. Je vindt er tal van leuke, visuele en interessante beelden en elementen die je kan koppelen aan de bespreking.

Focus Franse Film

Deze film maakt deel uit van de reeks Focus Franse Film. Bij elke film is er naast deze map ook een Franstalige pedagogische fiche voor gebruik in de lessen Frans.

De inhoud van deze lesmap is eigendom van J'E.F en mag enkel worden overgenomen en hergebruikt mits vermelding van J'E.F.

Filmfiche

Synopsis	2
Technische kaart	2
In de pers	3
Introfilm	4

Filmproductie

Roman Polanski	4
Robert Harris	5

Inhoudelijke info

Historische context	6
Mannen met snorren	7
Antisemitisme & racisme	9

Filmtechnische info

Geschiedenis tot leven gewekt	10
Vertelperspectief	12

Bibliografie

Nog meer inspiratie nodig?

Heb je een vraag of bedenking bij deze lesmap?
Stuur een mail naar jefindeklas@jeugdfilm.be

Synopsis

Frankrijk 1894. De jonge militair Alfred Dreyfus wordt beschuldigd van spionage voor het Duitse Keizerrijk. Hij wordt veroordeeld en levenslang verbannen naar het Duivelseiland. Wanneer kolonel Picquart aan het hoofd komt van de militaire inlichtingendienst, ontdekt hij dat het proces niet correct verliep. Er werd geknoeid met bewijsmateriaal. Wanneer Picquart probeert de schuldige te ontmaskeren, geraakt zijn carrière en zelfs zijn leven in gevaar.

Twaalf jaar lang hield de ‘affaire Dreyfus’ de wereld in de ban van een schandaal: vol juridische fouten, gerechtelijke dwalingen, corrupte vriendjespolitiek en antisemitisme. *J'accuse* is een historische film, maar confronteert ons met heel actuele vormen van discriminatie.

Technische kaart

Een film van Roman Polanski
Frankrijk/Italië, 2019, 132 minuten, Nederlands ondertiteld

Scenario	Robert Harris en Roman Polanski
Productie	Alain Goldman, Roman Abramovich, Luca Barbareschi, Paolo Del Brocco, Ivano Fachin
Muziek	Alexandre Desplat
Montage	Hervé de Luze
Camera	Pawel Edelman
Cast	Jean Dujardin, Louis Garrel, Emmanuelle Seigner, Grégory Gadebois
Distributeur	Cineart

In de pers

“Polanski is op zijn 86ste nog steeds een scherp verteller, die met een grimas kijkt naar de absurde wereld. Hij steekt de draak met de maffe militaire administratie en zet al die ernstige mannen in hun hemd. Ondertussen is het ook schrikken van het diep gewortelde antisemitisme in Frankrijk – lang voor nazi-Duitsland.”- [Het Nieuwsblad](#)

“Een klassieke, historische film, met duidelijke parallellen met 2019: politieke en maatschappelijke polarisering, Jodenhaat, de manier waarop machthebbers de gelederen sluiten om een schandaal toe te dekken.” - [VRT NWS](#)

“Wat je ook vindt van de man en zijn daden, je kunt kunst niet veroordelen vanwege zijn maker, of ontkennen dat Polanski ook op zijn 86e een begenadigd vakman is. Je moet al behoorlijk bevooroordeeld zijn om de beheerste mise-en-scène en stijlvolle manier waarop de casus wordt aangekleed glashard te ontkennen.” - [Focus Knack](#)

Introfilm

Bekijk zeker en vast [deze intro](#) voor je naar de film gaat. Dit filmpje wordt ook getoond in de cinema of het CC waar je de film met je klas gaat bekijken.

Roman Polanski

Roman Polanski (°1933) is een van de meeste gevierde regisseurs sinds de jaren 60, maar ook een van de meest controversiële.

De Poolse regisseur heeft heel wat bekende films in allerlei uiteenlopende genres achter zijn naam staan. *Rosemary's Baby* (1968) is een psychologische thriller, *Chinatown* (1974) is een ode aan het film noir-genre uit de jaren 40 en 50 en *The Pianist* (2002) is dan weer een historisch drama over de Jodenvervolging tijdens Wereldoorlog II. Voor *The Pianist* kreeg hij bovendien een Oscar voor beste regie.

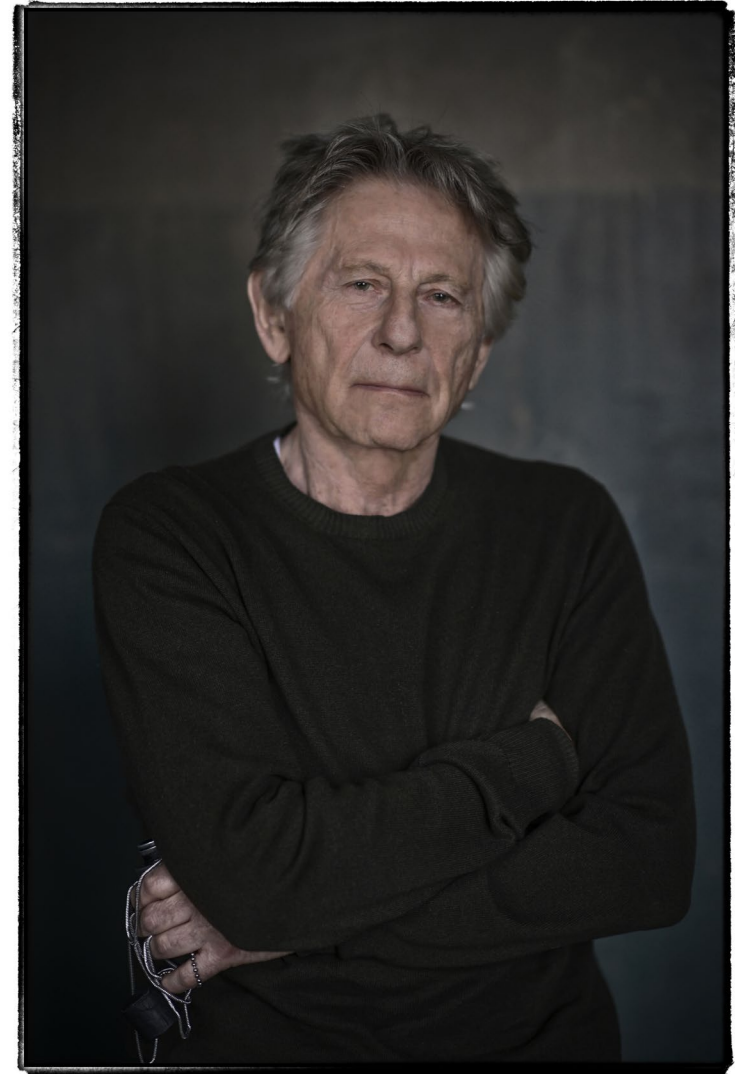
Hij kon deze Oscar echter niet in ontvangst nemen aangezien hij in 1977 de Verenigde Staten ontvlucht was omdat hem een gevangenisstraf boven het hoofd ging wegens seks met een minderjarige. In de jaren daarop volgden nog verschillende gelijkaardige beschuldigingen. In 2009 werd hij in Zwitserland gearresteerd, maar hij werd nooit uitgeleverd aan de Verenigde Staten. In Frankrijk was er om die reden nogal wat discussie over of politici al dan niet de film zouden gaan zien. President Macron en minister van gelijke kansen Marlene Schiappa zouden de film links hebben laten liggen.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Vind jij dat er rekening moet worden gehouden met de misdrijven van een regisseur of kunstenaar?
- # Ken je nog artiesten of kunstenaars die beschuldigingen achter hun naam hebben staan? Bijvoorbeeld: Michael Jackson, Woody Allen, Louis CK, R. Kelly ...
- # Vind je het terecht dat politici de film daarom niet hebben bekeken?
- # Doet dit afbreuk aan de film die je gaat zien?

Tip: Lees je op voorhand in over dit onderwerp, zodat je de klas goed kan begeleiden in deze discussie:

- ⦿ Dit [artikel](#) van The Guardian plaatst de beschuldigingen in een uitgebreide context binnen Hollywood.
- ⦿ Dit [artikel](#) op Vox gaat dieper in op de vraag of we nog van de kunst mogen houden die gemaakt is door personen die van dergelijke misdaden beschuldigd zijn.

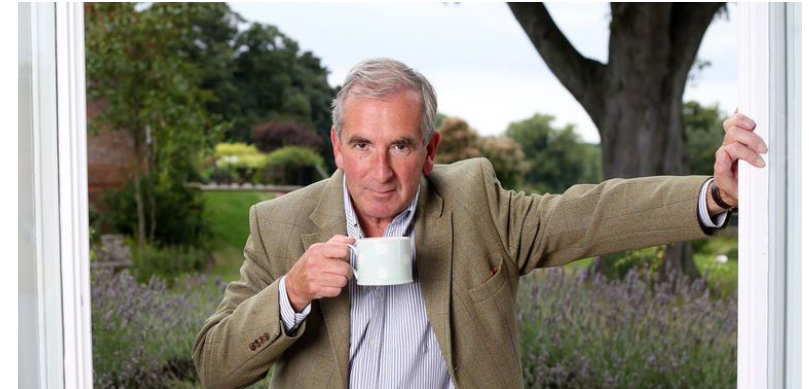
▶ [Bekijk hier een filmpje over de controverse rond Roman Polanski.](#)

Roman Polanski kreeg in de jaren 60 ook wereldwijd media-aandacht door de moord op zijn zwangere vrouw en actrice Sharon Tate. Deze gruwelijke periode uit Roman Polanski's leven diende als rechtstreekse inspiratie voor *Once Upon a Time... in Hollywood* van Quentin Tarantino, een film die net als *J'accuse* in 2019 in de bioscoop te zien was.

Het was al een levenslange droom van Polanski om deze film te maken. Toen hij klein was zag hij de film *The Life of Emile Zola* (1937), waarin hij enorm geraakt werd door de scène waarin Dreyfus te schande wordt gemaakt. De productie van de film had eigenlijk al in 2012 moeten beginnen. De investeerders wilden echter dat de film Engels gesproken zou zijn, iets waar Polanski het niet mee eens was. Volgens hem zou het nogal vreemd zijn mochten de Franse in het Engels bevelen schreeuwen.

Roman Polanski is van Joodse afkomst. Dat verklaart ook zijn fascinatie voor het verhaal van de Franse officier Alfred Dreyfus, ook van Joodse afkomst. Hij werd ten onrechte beschuldigd en onteerd. Polanski was in zijn kinderjaren zelf het slachtoffer van Jodenhaat. Hij bracht zijn kindertijd door in pleeghuizen omdat zijn ouders werden meegenomen tijdens de Jodenvervolging in Polen tijdens Wereldoorlog II.

Robert Harris

De film is gebaseerd op een boek van de Engelse auteur Robert Harris (°1957): *An Officer and a Spy* (2013), eveneens de Engelse titel van de film. Harris schrijft zowel fictie als non-fictie en is ook actief als journalist en columnist voor verschillende Britse media.

Hij vormde samen met Roman Polanski het boek om tot een filmscenario. Het is echt niet de eerste keer dat de twee mannen samenwerkten. Ook zijn bestseller *The Ghost* (2007) werd door Roman Polanski verfilmd in de film *The Ghost Writer* (2010). Na deze eerste samenwerking was het Polanski die Harris inspireerde om het scenario voor *J'accuse* te schrijven in 2012. Door allerlei problemen werd de productie van de film steeds verder uitgesteld. Polanski zat over een aantal zaken niet op één lijn met zijn Amerikaanse producenten, o.a. over de taal waarin de film zou worden opgenomen. Waardoor Harris het scenario eerst omvormde tot een boek. Pas in 2018 begon men te filmen.

▶ [Bekijk hier een filmpje van The Guardian waarin Robert Harris meer uitleg geeft over zijn boek.](#)

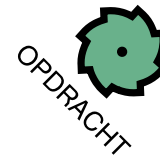

Historische context

J'accuse is de verfilming van een van de belangrijkste gebeurtenissen in Frankrijk in de 19de eeuw. De Dreyfus-affaire was een van de grootste schandalen in de geschiedenis van Frankrijk en verdeelde de maatschappij in twee kampen. Er werd in heel Europa over de affaire bericht.

Alfred Dreyfus werd in 1894 beschuldigd van landverraad. Hij zou een spion zijn voor het Duitse Keizerrijk en werd veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf op het beruchte Duivelseiland. Zijn veroordeling was echter onterecht en hij werd geveiseerd omwille van zijn Joodse achtergrond. Er heerste in heel Europa een antisemitische sfeer. Dit alles veroorzaakte heel wat opschudding. Velen ijverden voor zijn vrijlating. Onder andere de bekende Franse schrijver Emile Zola schreef zijn bekende open brief *J'accuse* ter verdediging van Dreyfus. In 1899 werd hij uiteindelijk vrijgelaten en pas in 1906 volledig vrijgesproken.

Voor de meeste leerlingen zal de affaire niet onmiddellijk een belletje doen rinkelen. Daarom is het aan te raden om vooraf even de context te schetsen in de klas. Laat de leerlingen elk een historisch aspect van de film presenteren in de klas. Mogelijke aspecten kunnen zijn:

- # Antisemitisme
- # Emile Zola
- # Alfred Dreyfus
- # De rechtszaak tegen Alfred Dreyfus
- # Georges Piquart
- # De Derde Franse Republiek
- # Frankrijk vlak voor de Eerste Wereldoorlog
- # Theodor Herzl

VRT NWS maakte een goed [historisch overzicht](#). De leerlingen kunnen dit gebruiken als start voor de opdracht.

 Je kan klassikaal ook [dit filmpje bekijken](#) waarin de Dreyfus-affaire wordt toegelicht.

Tip: Maak voor de opdracht gebruik van [Padlet](#). Deze handige app laat je toe de opdrachten makkelijk rechtstreeks onder de leerlingen te verdelen en aan de slag te gaan. De leerlingen kunnen later samenwerken in groepen en hun opdracht presenteren!

Mannen met snorren

Er komen in de film heel wat verschillende personages aan bod die soms moeilijk uit mekaar te houden zijn, omdat ze er allemaal wat hetzelfde uitzien met hun uniformen en snorren. Probeer de personages daarom even afzonderlijk te belichten. Deze benadering kan handig zijn als aanloop om een aantal thema's en scènes in de film te bespreken.

Georges Picquart

Niet Alfred Dreyfus, maar wel Georges Picquart is het hoofdpersonage en held van deze film. Hij is officier in het Franse leger en later zelfs minister van Oorlog. Hij heeft ontdekt dat Dreyfus ten onrechte veroordeeld is en dus zijn gevangenisstraf niet verdient.

Tijdens het verhoor door zijn oversten houdt Picquart voet bij stuk. Ze willen alles in de doofpot steken, maar Picquart loopt weg uit het verhoor en legt een bevel naast zich neer. Zomaar een bevel naast je neerleggen is in het leger een groot misdrijf. Een geprivilegieerde elite wil zich koste wat het kost handhaven en laat daarbij niet na bedrog te plegen en zondebokken te zoeken.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Hoe moeilijk is het om in zo'n situatie te blijven vechten voor je gelijk?
- # Hoe voelt dat als je alleen staat en toch weet dat je gelijk hebt? Wat wil je dan doen?
- # Waar zou je in zo'n geval steun willen halen?

Wanneer Picquart thuiskomt en ziet dat heel zijn inboedel in elkaar is geslagen, is zijn reactie zeer onverwacht: hij begint rustig piano te spelen.

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Hoe ga je om met frustratie en onmacht?
- # Hoe slaagt hij erin innerlijke sereniteit te behouden en niet in angst of woede te vervallen?
- # Zou je dat zelf kunnen?
- # Even later legt hij zijn wapen weg. Kan je je verdedigen tegen dergelijk geweld? Lost geweld iets op?

Alfred Dreyfus

Hoewel hij eigenlijk niet zo vaak aan bod komt, draait het verhaal wel rond hem. Dreyfus, tot aan het begin van de film officier in het Franse leger, wordt ten onrechte beschuldigd en veroordeeld tot een gevangenisstraf op het beruchte Duivelseiland. Dreyfus heeft een Joodse achtergrond, wat een belangrijke reden was om hem te viseren.

Dreyfus wordt in de eerste scène van de film uit het leger gezet. Hij dient als voorbeeld voor de rest van het garnizoen, maar ook voor heel wat burgers. Zijn knopen worden afgerukt en zijn sabel gebroken. Hij wordt publiekelijk te kijk gezet.

Vragen voor de leerlingen

- # Wat doet dat met een mens?
- # Waarom doet men dat?
- # Is het jou wel eens overkomen? In het echt of bijvoorbeeld op sociale media?

Emile Zola

Emile Zola was vooral bekend als belangrijkste vertegenwoordiger van de naturalistische stroming in de literatuur. In deze stroming, die zich vooral in de tweede helft van de 19de eeuw situeert, had men vooral oog voor een getrouwe weergave van de werkelijkheid en het alledaagse leven. Door middel van een kleine interventie van de bekende Franse schrijver zit het spel op de wagen. Hij schreef het wereldberoemde 'J'accuse' waarin hij er de Franse generale staf van beschuldigt Alfred Dreyfus ten onrechte veroordeeld te hebben. Na publicatie in de krant wint het verhaal nog meer aan publieke belangstelling. Er ontstaat een volkswoede: winkels van joden worden vernield en de boeken van Zola worden vernield. De Franse samenleving is definitief verdeeld tussen voor- en tegenstanders van Dreyfus en zijn medestanders.

Vragen voor de leerlingen

- # Hoe belangrijk is het om de publieke opinie aan je kant te krijgen?
- # Hoe belangrijk is de rol van onafhankelijke media in de samenleving?
- # Wat is een 'trial-by-media'? Is dit iets wat je ook bij ons ziet?
- # Emile Zola was een bekend figuur in Europa. Denk je dat het daarom zo belangrijk is dat hij zich over de zaak uitspreekt?
- # Ken je andere voorbeelden van bekende personen die zich voor of tegen iets uitgesproken hebben?

Antisemitisme & racisme

Antisemitisme (Jodenhaat) linken we vooral met Nazi-Duitsland in de jaren 30 en 40 van de vorige eeuw. In *J'accuse* zien we echter dat dit een veel langere voorgeschiedenis kent en ook in andere delen van Europa sterk aanwezig was.

- Op onze afspeellijst vind je verschillende filmpjes over antisemitisme:
- [Geschiedenis van antisemitisme](#)
 - [Antisemitisme vandaag in de VS](#)

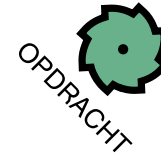

Alfred Dreyfus wordt geïncrimineerd vanwege zijn Joodse afkomst. Dit wijst op een duidelijk racisme ten opzichte van de Joden in Frankrijk. Ook vandaag worden in ons land bevolkingsgroepen geïncrimineerd vanwege hun afkomst.

Vragen voor de leerlingen

- # Hoe actueel zijn de thema's in de film?
- # Kan je hiervan concrete voorbeelden geven? Uit de actualiteit of je persoonlijk leven?
- # Waar ligt volgens jou de oorzaak voor dergelijk racisme en haat?
- # Waarom gaan mensen een bepaalde bevolkingsgroep viseren, denk je?

Laat de leerlingen hun eigen 'J'accuse' schrijven. Voor welk onrecht willen zij iemand aan de kaak stellen? Misschien kunnen ze dat zelf bepalen. Ze kunnen een personage uit de film kiezen en op basis van de inhoud van de film hun beschuldigingen formuleren. Of ze kunnen iemand (bijvoorbeeld een wereldleider) beschuldigen en uitleggen waarom.

Tip: Vandaag zou zoiets misschien niet meer via de krant gebeuren, maar wel online via een filmpje op YouTube of Instagram. Laat de leerlingen daarom hun betoog opnemen en monteren in een filmpje. Het is de bedoeling dat ze hun pleidooi expressief en overtuigend weten over te brengen. Je kan hiervoor de app [VLLO](#) gebruiken.

Kritisch kijken naar een film vraagt om een kijkwijzer met concrete vragen. Geef je leerlingen voor de film enkele kijktips mee zodat ze aandachtig kijken! De vragen hoeven zelfs niet heel bijzonder te zijn. Je kan elke leerling afzonderlijk vragen om aandacht te besteden aan één bepaalde bouwsteen. Stimuleer ze kritisch te kijken.

Personages en acteurs

Wie waren de belangrijkste personages? Uit wiens ogen volgen we de film? Was je onder de indruk van de acteurs? Wie was jouw favoriete acteur? Waarom? Zou het moeilijk geweest zijn om een rol te vertolken in deze film? Maak een korte bio van je favoriete acteur.

Kleur en licht

Welk gevoel gaven de kleuren en belichting in deze film? Hoe zou jij de sfeer omschrijven? Waarom zou de regisseur deze keuze gemaakt hebben? Zou jij het ook zo gedaan hebben?

Scenario & verhaalelementen

Bestaat het verhaal uit verschillende delen? Welke gebeurtenissen zijn belangrijk in de film? Wat zijn de belangrijkste plotwendingen in de film?

Decor, kostuums & setting

In welke omgeving speelt de film zich af? Welke locaties zag je zoal? Paste het verhaal daarin? Zijn de kostuums waarachtig? Vind je de film daardoor realistischer of juist niet? Komt de geschiedenis op de juiste manier tot leven?

Muziek

De film wordt sterk ondersteund door de soundtrack van Alexandre Desplat (The Grand Budapest Hotel), met wie Polanski ook in het verleden al samenwerkte. Valt de muziek op in de film? Welk gevoel roept de muziek op? Zou de film even goed zijn zonder de muziek?

Geschiedenis tot leven gewekt

Een van de sterke punten van de film is de manier waarop de tijdsgeschiedenis tot leven wordt gewekt. Men heeft rekening gehouden met de historische details in de kostuums en de casting van acteurs. Veel van de dialogen komen ook overeen met wat in de historische verslagen staat genoteerd.

Op het [Pinterest prikbord](#) vind je een aantal historische prenten die overeenkomen met de film: het breken van de sabel ende portretten van een aantal personages.

▶ [Herbekijk deze scene met de leerlingen als start voor de verdere bespreking.](#)

Vragen voor de leerlingen

- # Is dit een tijd waarin je zelf zou willen geleefd hebben? Waarom wel of waarom niet?
- # Vind je dat de personages in de film goed overeenstemmen met de echte historische personages?
- # In de film zie je ook een van de eerste auto's: welke andere leuke historische details ontdekte jij?
- # Welke decor- of kostuumelementen voelden vreemd aan voor je?
- # Vooral de kostuums van het leger vallen op. Op welke manier zijn de uniformen anders dan die van vandaag? Waarom is dat?

J'accuse van Roman Polanski is een historisch drama dat zich meer dan 120 jaar na de feiten afspeelt. Een historisch drama herken je aan de decors en kostuums. *J'accuse* is gebaseerd op echte feiten, maar dat is niet het geval met elk historisch drama. Heel wat oorlogsfilm zijn bijvoorbeeld fictieve verhalen, maar hebben wel een waargebeurde oorlog als achtergrond. Mooie voorbeelden daarvan zijn *Full Metal Jacket* (Stanley Kubrick, 1987) en *Apocalypse Now* (Francis Ford Coppola, 1979), beide met als setting de oorlog in Vietnam.

J'accuse is niet de eerste film die over de Dreyfus-affaire gemaakt is. Al in 1899, in het prille begin van het ontstaan van de film, werd een toen hedendaagse reconstructie gemaakt van de hele affaire door de legendarische Franse filmmaker Georges Méliès.

▶ [Herbekijk de film *L'affaire Dreyfus \(1899\)* van Georges Méliès op YouTube.](#)

Laat de leerlingen tijdens het bekijken van de film zoveel mogelijk punten van verschil met een film van vandaag opschrijven. Na de film mag iedereen er zoveel mogelijk opsommen. Mogelijke antwoorden kunnen zijn:

- ⊗ Stilstaande camera
- ⊗ Zwart-wit
- ⊗ Geen gesproken dialogen
- ⊗ Vierkant beeld
- ⊗ Overacting
- ⊗ Pancartes

Als nabespreking kan je ook ingaan op de inhoudelijke verschillen met *J'accuse*.

J'accuse toont hoe het Parijs van het einde van de 19de eeuw eruit moet gezien hebben. Heel wat van de locaties die je te zien krijgt in de film zijn geen decors, maar bestaan nog steeds echt. Voor andere locaties werd dan weer gekozen voor alternatieve locaties of zelfgebouwde decors.

Op de website van [IMDb](#) vind je een overzicht van een aantal locaties waar de film is opgenomen. Laat de leerlingen zelf op onderzoek gaan via de lijst op de website van IMDb, Google Maps, Google Afbeeldingen of andere bronnen, zo kunnen ze te weten komen of de filmlocatie overeenkomt met de historische locatie. Indien die scènes niet op de historische locatie zijn opgenomen, waar dan wel? En bestaat de échte historische locatie nog steeds? Waarom zou de regisseur soms wel of soms niet gebruik gemaakt hebben van de historische locaties?

Vertelperspectief

In *J'accuse* volgen we voornamelijk Georges Picquart. Het verhaal van een film wordt meestal vanuit een bepaalde personage geschreven. Dit heet 'vertelperspectief'. Als kijker beleven we dus de film door de ogen van Picquart. Dit heeft natuurlijk ook wel wat consequenties. We kunnen ons op die manier vooral inleven in de gevoelswereld van Alfred Dreyfus, maar minder in die van andere personages.

We kunnen bijvoorbeeld veel minder de gevolgen van de affaire voor Alfred Dreyfus en zijn familie inschatten. Noch kunnen we de beweegredenen achter de acties van personages als Hubert-Joseph Henry of Ferdinand Walsin Esterhazy achterhalen. We krijgen op die manier vooral de info die Picquart krijgt en niet de info die andere personages hebben of krijgen.

Vragen voor de leerlingen

- # Waarom koos Roman Polanski om het verhaal vanuit Georges Picquart te vertellen? Roman Polanski koos voor Picquart als hoofdpersoon omdat Dreyfus het grootste deel van de film op Duivelseiland zit.
- # Welke informatie krijgen we van hem, die we dan niet van andere belangrijke personages kregen?
- # De situatie is voor Alfred Dreyfus veel penibeler dan voor Picquart. Toch leven we vooral met die laatste mee. Hoe komt dat?

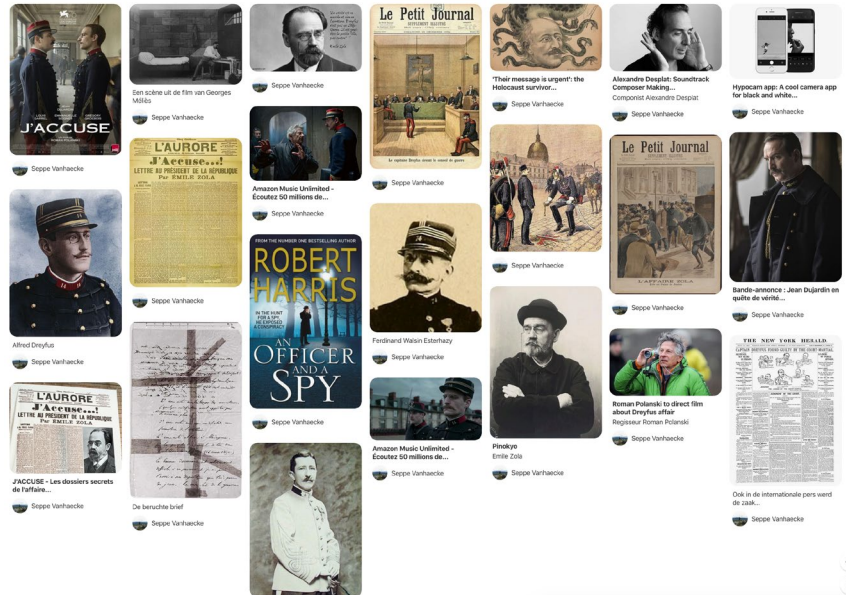
Laat de leerlingen het verhaal navertellen door de ogen van een ander personage. Hoe zou het verhaal er dan uitzien? Zouden we dan dezelfde film hebben? Van welk personage zouden de leerlingen nog meer willen te weten komen? Zouden ze - indien het vertelperspectief bij hen lag - zich ook kunnen inleven in een personage als Hubert-Joseph Henry of Ferdinand Walsin Esterhazy die in een slecht daglicht staat. Mogelijke personages:

- ⊗ Alfred Dreyfus
- ⊗ Emile Zola
- ⊗ Pauline Monnier
- ⊗ Hubert-Joseph Henry
- ⊗ Ferdinand Walsin Esterhazy

Pinterest

Laat je ook inspireren door het visuele [Pinterest prikbord](#) van *J'accuse*. Je vindt er o.a. historische afbeeldingen waarmee je de film kan vergelijken en beelden uit de film.

Bibliografie

Bonneure, Kristien (2019, 12 november). Roman Polanski: nieuwe film, nieuw schandaal. *VRT NWS*. Geraadpleegd op 28 december 2019. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/11/12/roman-polanski-nieuwe-film-nieuw-schandaal/>

Bonneure, Kristien (2019, 13 november). Roman Polanski verfilmt Dreyfus-schandaal; waarover ging die „affaire“ en hoe actueel is ze nog? *VRT NWS*. Geraadpleegd op 28 december 2019. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/11/08/roman-polanski-verfilmt-de-dreyfus-affaire-wie-sprak-de-gevleug/>

Duin, Marja (2016, 7 april). Vertelperspectief: de kenmerken en consequenties. *Marja Duin*. Geraadpleegd op 28 december 2019. <https://www.marjaduin.nl/vertelperspectieven-de-kenmerken-en-consequenties/>

Grady, Constance (2019, 25 juni). What do we do when the art we love was created by a monster? *Vox*. Geraadpleegd op 28 december 2019. <https://www.vox.com/culture/2018/10/11/17933686/me-too-separating-artist-art-johnny-depp-woody-allen-michael-jackson-louis-ck>

IMDb. *J'accuse* - Filming & Production. *IMDb*. Geraadpleegd op 28 december 2019. https://www.imdb.com/title/tt2398149/locations?ref_=tt_dt_dt

Mestdach, Dave (2019, 12 november). *J'accuse* van Roman Polanski: tussen geschiedenisles en autobiografie. *Focus Knack*. Geraadpleegd op 28 december 2019. <https://focus.knack.be/entertainment/film/film-van-de-week/recensie-j-accuse-van-roman-polanski-tussen-geschiedenisles-en-autobiografie/article-review-1529903.html>

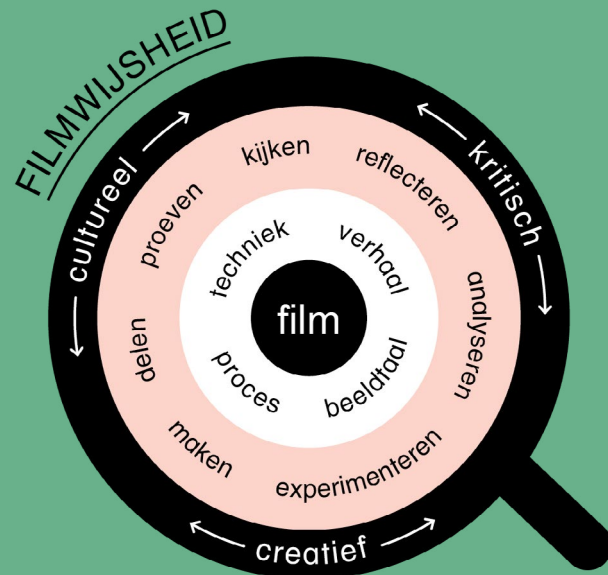
Het Nieuwsblad (2019, 15 november). Polanski vs. de wereld. *Het Nieuwsblad*. Geraadpleegd op 28 december 2019. https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20191115_04717148

Het model filmwijsheid

Ons [model filmwijsheid](#) gaat dieper in op de creatieve, culturele en kritische doelstellingen die je kan stimuleren met audiovisuele media.

We ontwikkelden een eigen [methodiek](#) die zich focust op het leerproces en vertrekt vanuit de authentieke leeromgeving van de deelnemer en maker. De actieve betrokkenheid van de deelnemers en het plezier tijdens dit proces zijn voor ons cruciaal.

Op zoek naar inspiratie?

Filmwijze waaier

In onze [Filmwijze waaier](#) vind je verschillende opdrachten om je te verdiepen in alle aspecten van filmwijsheid. Zo willen we leerlingen aanmoedigen om via film hun vaardigheden te blijven ontwikkelen.

J'E.F makers

J'E.F inspireert en stimuleert kinderen en jongeren die zelf films willen maken en experimenteren met audiovisuele media. Op [JEFmakers.be](#) vind je allerlei handige tutorials, websites en apps om met film aan de slag te gaan.

Facebookgroep voor leerkrachten

Zit je met een filmwijze vraag? Stel ze in onze [Facebookgroep van 'J'E.F in de klas'](#). Onze community helpt je verder. Of heb je zelf een tip? We kijken er alvast naar uit.

Vorming of nascholing rond film

In onze vormingen delen we graag onze jarenlange expertise. Op een actieve manier leggen we onze inzichten voor aan leerkrachten en begeleiders. Je vindt ons aanbod op [onze website](#).